

Systeemproblematiek

Behandelinterventies

Bij het signaleren van systeemproblematiek kan er gekeken worden naar thema's die tot uiting komen in de onderlinge relaties tussen gezinsleden. Hierbij kun je denken aan de rollen en patronen binnen de verschillende relaties, de verhoudingen binnen de ouder – kind positie, de mate en wijze waarop gevoelens worden geuit, gereguleerd en ondersteunt en de mogelijke invloed van ervaringen vanuit het eigen gezin van herkomst van ouders.

Diagnostiek

Bij een vermoeden van systeemproblematiek wordt er in de diagnostiek gebruik gemaakt van een combinatie van verschillend diagnostiek materiaal bestaande uit vragenlijsten, observaties en observatiegesprekken door een systeemtherapeut / systeemspecialist.

Behandelinterventies

De behandelinterventies die worden toegepast zijn gericht op het herkennen, inzicht geven en het bieden van verandermogelijkheden in patronen, posities, dominante opvattingen, regels en verhoudingen binnen de partnerrelaties en/of gezinsrelaties.

Oudergesprekken systeemspecialist: In deze gesprekken ligt de nadruk op de relatie van ouders en de rol van het ouders zijn, in relatie met betrokken kinderen. Er wordt stil gestaan bij de eigen vorming vanuit het gezin van herkomst, de partnerrelatie en de invloed van dit alles op de relaties binnen het gezinssysteem. Er wordt in deze gesprekken gebruik gemaakt van werkvormen, verschillende gesprekstechnieken en het zichtbaar maken van posities, patronen en interacties doormiddel van tekeningen.

Gezinsgesprekken systeemspecialist: In deze gesprekken ligt de nadruk op het samen met elkaar als gezin stil staan bij de gezinsdynamiek en de wensen en mogelijkheden tot verandering in de gezinsdynamiek en onderlinge relaties. Het verkrijgen van inzicht en begrip van ieders intenties staat in dit proces centraal. Doormiddel van werkvormen, tekenen en verschillende gesprekstechnieken wordt er inzicht en mogelijkheden tot veranderingen gegeven.

Systemische PMT: Tijdens deze behandelinterventies ligt de nadruk op ervaren en doen. Er wordt gebruik gemaakt van ervaringsgerichte en actieve werkvormen die gezinsleden de mogelijkheden geven inzicht te krijgen en nieuwe ervaringen op te doen rondom de vastgestelde behandeldoelen.

EFT (systeemspecialist): EFT is een model voor hechtingsgerichte relatietherapie waarbij gedrag, intern werkmodel, reactieve emoties, kernemoties, hechtingsbehoeften en hechtingsangsten in een cirkel van interactie worden geplaatst. Zo krijgen ouders/ partners zicht op hun eigen (hechtings)gedrag en de interactie met elkaar. Door deze patronen te doorbreken nemen psychische klachten en stressoren in de relatie af en nemen veilige hechting en verbinding met elkaar toe.

Nazorg/ Terugvalpreventie

Ambulante gezinsondersteuning/ behandeling: Het gezin ondersteunen in de thuissituatie bij het verbeteren van de interacties onderling.

Psychologische kind (- en of ouder) gesprekken: Steunende, structurerende en inzicht gevende gesprekken. Bij KOPP -> Werkboeken kind/ ouders Integrale hulpverlening bij (K)OPP.

Indien problematiek te complex, te hardnekkig kan ook een doorverwijzing worden overwogen – Jarabee (bijvoorbeeld in geval van vechtscheiding – Ouderschap Blijft), Cures (intensieve ambulante gezinsondersteuning). Een samenwerking met een externe organisatie behoort ook tot de mogelijkheden, indien dit in belang van de jeugdige is. Afbakenen van taken is dan van belang.

Ondersteunde methodieken: Taal er bij, IAG methodiek, oplossingsgericht werken, Nikka ouderbegeleiding,

Nazorg kan geboden worden door in de nazorg periode nog een aantal gezins- of ouder gesprekken te plannen, waarin herhalen en terugkijken centraal zal staan.

In de terugvalpreventie is het helpend om met het gezin en/of ouders stil te staan op welke momenten en op welke wijze ze zelfstandig in gesprek kunnen gaan met elkaar. Voor veel gezinnen en ouders, is de systeemtherapie een helpend moment om in gesprek met elkaar te komen, te reflecteren en gevoelens te delen. Dit zelfstandig vorm geven in de dagelijkse gang van zaken is vaak een uitdaging maar wel noodzakelijk om de terugval in oude patronen te voorkomen.

De frequentie van de gesprekken kan worden afgebouwd om zo de zelfstandigheid te oefenen onder begeleiding.